

Judikatūras krājums

Lieta C-359/13

B. Martens

pret

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

(Centrale Raad van Beroep lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Personu brīva pārvietošanās — LESD 20. un 21. pants — Dalībvalsts pilsonis — Dzīvesvieta citā dalībvalstī — Studijas aizjūras zemē vai teritorijā — Finansējuma augstākajai izglītībai saglabāšana — Dzīvesvietas nosacījums par “trīs no sešiem gadiem” — Ierobežojums — Pamatojums

Kopsavilkums – Tiesas (trešā palāta) 2015. gada 26. februāra spriedums

1. *Savienības pilsonība — Līguma noteikumi — Piemērojamība personām — Dalībvalsts pilsonis, kurš pirms studiju uzsākšanas aizjūras teritorijā ir dzīvojis citā dalībvalstī — Iekļaušana — Sekas — Ar Savienības pilsoņa statusu saistīto tiesību izmantošana*

(LESD 6. panta e) punkts, 21. pants un 165. panta 1. punkts un 2. punkta otrais ievilkums)

2. *Savienības pilsonība — Tiesības uz brīvu pārvietošanos un uzturēšanos dalībvalstu teritorijā — Sociālās priekšrocības — Valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru finansējums studijām augstākās izglītības iestādē ārpus attiecīgās dalībvalsts ir pakļauts nosacījumam par trīs no sešiem gadiem — Nepieļaujamība — Uz vispārējām interesēm balstīts pamatojums — Neesamība*

(LESD 20. un 21. pants)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 22.–30. punktu)

2. LESD 20. un 21. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru finansējuma saglabāšana studijām augstākās izglītības iestādē ārpus šīs dalībvalsts ir pakļauta nosacījumam, ka studentam, kurš pieprasa šādu finansējumu, ir jābūt dzīvojušam minētajā dalībvalstī vismaz trīs gadus no sešiem gadiem pirms reģistrēšanās minētajām studijām.

Pakļaujot finansējuma studijām ārvalstīs saglabāšanu nosacījumam par trīs no sešiem gadiem, attiecīgais tiesiskais regulējums rada risku, ka finansējuma pieprasītājs var tikt sodīts tikai tādēļ, ka viņš ir izmantojis savu brīvību pārvietoties un uzturēties citā dalībvalstī, ņemot vērā ietekmi, kāda šīs brīvības izmantošanai var būt uz tiesībām saņemt finansējumu augstākajai izglītībai.

Šajā ziņā studentu integrācija, kas ir pārbaudīta ar esošo saikni starp dalībvalsts, kas ir pakalpojuma sniedzēja, sabiedrību un attiecīgo pakalpojuma saņēmēju, var būt objektīvs vispārējo interešu apsvērums, kas pamato to, ka šāda pakalpojuma piešķiršanas nosacījumi var ietekmēt Eiropas Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos.

Tomēr attiecīgais tiesiskais regulējums, ciktāl ar to Savienības pilsonim tiek radīts pārvietošanās un uzturēšanās brīvības ierobežojums, neļauj ņemt vērā tādas citas saiknes, kas šādu studentu varētu saistīt ar finansējumu piešķiršo dalībvalsti, kā studenta pilsonība, skolas gaitas, ģimene, nodarbinātība, valodu prasmes vai citu sociālu vai ekonomisku saikņu esamību. Tāpat arī ģimenes locekļu, no kuriem students ir atkarīgs, nodarbinātība finansējumu piešķiršajā dalībvalstī arī var būt viens no elementiem, kas jāņem vērā, izvērtējot šādu saikni.

Tādējādi trīs no sešiem gadiem nosacījums ir pārāk izslēdzošs un atkarīgs no nejaušības, nepamatoti svarīgu nozīmi piešķirot elementam, kas obligāti neatspoguļo finansējuma pieprasītāja integrācijas pakāpi dalībvalstī finansējuma pieprasīšanas dienā. Tādēļ šāds valsts tiesiskais regulējums nevar tikt uzskatīts par samērīgu ar minēto integrācijas mērķi.

(sal. ar 31., 36., 41., 43. un 45. punktu un rezolutīvo daļu)